

տեղեկութիւններ, լսում էին զանազան սարսափելի համբաւներ, որոնց եւ երբեք չէի հաւատում: Իսկ այժմ ի՞նչ բախտ էր, որ մեզ կրկին հանդիպեցրեց միմեանց տասն եւ երկու տարոյայ անջատումից յետո...

Երկու միւս անձանօթները, որոնք խարոյկի մօտ խորոված էին պատրաստում, ամենեւին չչարժեցան իրանց տեղից, միայն երբեմն կասկածաւոր աչքերով նայում էին ինձ վրայ: Եւ Կարօն չասեց, թէ նրանք ովքեր են:

– Երեւի, ուղիղ դպրոցի՞ց այստեղ, – հարցրեց Ասլանը ժպտալով:

Մինչեւ իմ պատասխանը, Սազօն մեջ մտաւ.

– Չե՞ս տեսնում, Ասլան, չե՞ս տեսնում, որ բոլորովին քացախել է այբուբենի մեջ: – Խե՛ղճ տղայ, հէնց որ նայում ես երեսին, այնտեղ կարդում ես այբ-ժէ, ճե-ռայ, խա՛... խա՛... խա՛... Այսպէս չե՞, Ֆարհատ: Ա՛խ, ինչպէս ազատեցայ ես... տասն եւ երկու տարի է, ինչ-որ մեր թոնրում այրեցին այն անիծած գիրքը... թո՞ղ սատանային փայ լինի... խա՛... խա՛... խա՛...

Սազօյի կծու եւ դառն կատակները ամենեւին չվիրաւորեցին ինձ, միայն յիշեցրին մեր աննախանձելի դպրոցական կեանքը, երբ այբ-ժէ-ճե-ռան մեր հոգին հանում էր, այնքան արտասուքի եւ տանջանքի պատճառ էր դառնում մեզ...

Այդ միջոցին լսելի եղաւ Կարօյի ձայնը.

– Տղե՛րք, ով քաղցած է, թող մօտ գայ:

Շատախօս Սազօն վազեց դէպի ընթրիքի սեղանը. ես եւ Ասլանը մնացինք մենակ:

– Ինչպե՛ս է «նա»... – հարցրեց Ասլանը դողդոջուն ձայնով:

Իսկոյն հասկացայ, որ Սոնայի մասին էր հարցնում:

– Այնպէս, որպէս էր առաջ. ժպտում է, կարմրում է հետը, խօսելիս... փախչում է, երբ ուզում ես գրկել... լաց է լինում, երբ իր հայրը սիրած աշակերտին ծեծում է... Ամենը էլի այնպէս է, որպէս տեսել ես: Գլխաւոր փոփոխութիւնը, որ եղել է քո ժամանակից յետոյ, այն է, որ հիմա աւելի գեղեցկացել է եւ աւելի հասունացել է...

Ասլանը ոչինչ չպատասխանեց, բայց ես նկատեցի, որ նրա մօին դեմքը աւելի մռայլեցաւ:

– Գնանք մի բան ուտենք, դու երեւի քաղցած ես, – ասաց նա րուպեական խռովութիւնից յետոյ:

Խարոյկից ոչ այնքան հեռու պատրաստած էր ընթրիքի սեղանը. ի՞նչ սեղան. մերկ գետնի վրայ տարածել էին սփռոցի փոխարէն մի փալասի